หัวข้อวิจัย : การศึกษาเปรียบเทียบการจัดการศึกษาไทยกับประเทศในกลุ่มอาเซียน
ผู้วิจัย : ดร.วราภรณ์ ไทยมา
หน่วยงาน : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีที่พิมพ์ : พ.ศ.2559

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์การจัดการศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบการจัดการศึกษาของประเทศไทยและประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย ย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี จำนวน 30 รายการ และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาจำนวน 5 ท่าน เครื่องมือสำหรับการศึกษาได้แก่ แบบบันทึกการจัดการศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า 1) ด้านวิสัยทัศน์และการบริหาร ของไทยและประเทศอาเซียนมีจุดร่วม คือ ด้านการเป็นแหล่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับสูง ด้านการเป็นแหล่งองค์ความรู้ที่มีคุณภาพ ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการพัฒนาผู้สอนเพื่อตอบสนองการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การพัฒนาการศึกษาสู่ความเป็นสากล ผลการเปรียบเทียบการจัดการศึกษา พบว่า ไทยต้องมีวิสัยทัศน์ที่รองรับความแตกต่างของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา และกำหนดตัวชี้วัดที่หลายหลากในมุมที่ต่างกันตามแต่ละสถาบันฯ ประเด็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) และความรักชาติ การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสำนึกในชาติและทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติ ไทยควรวางวิสัยทัศน์ดังกล่าวให้เกิดขึ้น 2) ด้านกลไกการดำเนินงานจัดการศึกษา พบว่า ไทยและประเทศอาเซียนมีจุดร่วมในประเด็นด้านการพัฒนาคุณอาจารย์ การยกระดับคุณภาพบัณฑิตเพื่อตอบสนองตลาดแรงงาน การปฏิรูปการเงินของอุดมศึกษาเพื่อขับเคลื่อนสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การยกระดับคุณภาพหลักสูตรและพัฒนากรอบมาตรฐานระดับชาติ กลไกด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลร่วมกันในการจัดการการศึกษา การส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาในภูมิภาค ผลการเปรียบเทียบการจัดการศึกษา พบว่า ไทยควรจัดกลุ่มหรือประเภทของมหาวิทยาลัย เพื่อวางกลไกและการดำเนินงานการจัดการศึกษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และกำหนดตัวชี้วัด และผลลัพธ์ (Outcome) ที่ชัดเจน ทั้งนี้พบว่าไทยมีความคล่องตัวของการดำเนินงาน ในกรณีที่ภาครัฐเสนอความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษา 3) ด้านการมีส่วนร่วมของแต่ละภาคส่วนในการจัดการศึกษา พบว่า ไทยและประเทศอาเซียนมีจุด

SPU CHONBURI

ร่วม คือ การให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการอุดมศึกษา ผลการเปรียบเทียบการจัดการศึกษา พบว่า ไทยมีการกำหนดการมีส่วนร่วมของการจัดการศึกษาไว้ในแผนฯ อย่างชัดเจน แต่ในทางปฏิบัติยังไม่มีความความชัดเจน 4) ด้านการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาด้านการวิจัย ไม่พบจุดร่วมของการกำหนดแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาด้วยการวิจัยระหว่างไทยและประเทศอาเซียน ผลการเปรียบเทียบการจัดการศึกษา พบว่า ไทยยังก้าวไปไม่ถึงระดับของการศึกษาวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการจัดการศึกษา และยังขาดงานวิจัยในมุมของการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ 5) ด้านสิ่งสนับสนุนในการจัดการศึกษาของประเทศ พบว่า ไทยและประเทศอาเซียนมีจุดร่วมในประเด็นของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของสารสนเทศอุดมศึกษา การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการการศึกษา การเพิ่มจำนวนอาจารย์ให้ตรงกับความต้องการในการผลิตบัณฑิตเข้าสู่ระบบตลาดแรงงาน การเพิ่มทรัพยากรด้านเงินทุนทางการศึกษา การจัดสรรทุนการศึกษาเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการเปรียบเทียบการจัดการศึกษา พบว่า ไทยตั้งงบประมาณในการพัฒนาการศึกษาสูงกว่าด้านอื่นๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาทั้งในมิติของโครงสร้างพื้นฐาน และในส่วนอื่นๆ แต่งบประมาณไม่ได้ลงไปกำกับหรือติดตามผลลัพธ์ (Outcome) ของการดำเนินงาน สำหรับการสนับสนุนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาแต่ละสถาบันอุดมศึกษา จะมีแตกต่างกันออกไป

คำสำคัญ : การศึกษาเปรียบเทียบ การจัดการศึกษา ประเทศอาเซียน อุดมศึกษา

SPU CHONBURI

Research Title : A Comparative Study of Educational Management in Thailand and Asean Countries
Name of Researcher : DR. Waraporn Thaima
Name of Institution : School of Liberal Arts Sripatum University
Year of Publication : B. E. 2559

ABSTRACT

The purposes of this study were to synthesize and to compare the higher education management of Thailand and ASEAN countries by applying the qualitative research method acquired through documentary research, educational information reports, research papers, research articles and educational management articles within five years for 30 items and interview five educational experts. The research tools used were record form, semi-structural interview, and data analysis was used for content analysis.

The results were as follows: 1) The concurrences vision and administration aspect of Thailand and the ASEAN countries were a high quality resource of human development, a quality knowledge base, life-long learning, professional development, and global education development. The vision and administration aspect comparison in educational administration found that Thailand must be varied and different by nature for each institution and determine key performance indicators as well. The issue of creating self-knowledge (constructionism) is one of vision and also Thai royalty, Thai identity and national value. 2) The concurrences mechanics and procedure aspect in educational management for Thailand and ASEAN countries were professional development, the improvement of graduate quality needed in order to meet a labor market need, the contribution of financial reform aspect to drive higher education to be the best, improving curriculum quality and the standard national education, and ICT usage in educational collaboration among the region. The mechanics and procedure aspect comparison in educational administration found that Thailand should classify group or type of Thai institutions for educational system and educational management, determine key performance indicators as well, and also outcome. Moreover, public sectors offer educational cooperation. 3)

SPU CHONBURI

The concurrences collaboration of each sector in educational management aspect for Thailand and ASEAN countries were the collaboration in terms of administration and management in higher education of each sector in educational management by having a role in policy participation, program information and operation with the private sector. The collaboration of each sector in educational management aspect comparison found that Thailand determines the collaboration of each sector in the Higher Educational Development plan but it is not clear in practice. 4) The concurrences development and problem-solving by researching aspect for Thailand and ASEAN countries was not found. The development and problem-solving by researching aspect comparison found that educational management framework brought on by the research results or researching for a guideline to develop and solve problems of higher educational management such as applied research, research and development (R&D) and life-long learning. Thailand needs do more research in life-long learning. 5) The concurrences educational management supports aspect for Thailand and ASEAN countries were the improvement of basic infrastructure of information technology and ICT for educational management, the increasing numbers of faculty members for graduates to meet the labor market needs, and the increasing of resources in the educational management budgets providing scholarships to expand educational opportunities. The educational management supports aspect comparison found that Thailand gives higher budget in educational development than other plans to develop education but doesn't monitor or follow the outcome. Each higher educational institution supports various and different lecturers or officers in different way.

Keywords : A Comparative Study, Educational Management, Asean Countries, Higher Education

SPU CHONBURI